

[Hauge.]

indirekte har de maattet regulere deres Import. Vi har sagt, at en tilsvarende og fornøden indirekte Importregulering ligger uden for vore Muligheders Grænser paa Grund af de særegne Eksport- og Importforhold, som Danmark havde at tage Hensyn til. Danmark havde jo, indtil Krisen kom over os, mere end de andre Lande indstillet sig paa Frihandelens Basis. De andre Stater var anderledes stillet end vi, og de havde indrettet sig paa anden Vis og kunde derfor regulere deres Udenrigshandel hovedsagelig ved Hjælp af Toldbestemmelser, ogsaa efter at Krisen havde sat ind. Af de foreliggende Oplysninger fremgaar det ogsaa, at de andre Oslo-Lande, som sagt, har set sig nødsaget til at notificere Toldforhøjelser hyppigere og mere omfattende end Danmark. Venstre gør, som nævnt, udtrykkelig opmærksom herpaa i Betænkningen, men rigtignok for at vise, at Oslo-Konventionen og Haag-Arrangementet vel ikke har faaet og ikke kan faa større praktisk Betydning, trods nok saa god Vilje — den gode Vilje spiller jo imidlertid ogsaa sin Rolle i Verdenssamkvemmet —, og derfor vil Venstre vel ogsaa i Henhold til Betænkningen give til Kende, at de i hvert Fald ikke vil modsætte sig Ratifikationen, og forhaabentlig vil Venstre stemme for den.

Jeg anbefaler nu paa Udvalgets Vegne at stemme for Forslaget og haaber, at de to Mindretal vil gøre det samme.

Det andet Forslag, der er til Behandling, er Forslag til Rigsdagsbeslutning i Anledning af en under 29. Juni 1937 i København undertegnet Toldoverenskomst mellem Danmark og Nederlandene. Som det fremgaar af Udvalgets Betænkning og Indstilling over Forslaget til Beslutning om, at Rigsdagen skal godkende denne Toldoverenskomst mellem Danmark og Nederlandene, er der ikke af Udvalget stillet noget Ændringsforslag, og jeg kan i Overensstemmelse med den afgivne Betænkning anbefale Udvalgets Indstilling og anbefale Tingets Medlemmer at stemme for Forslaget.

Himmelstrup: Af de to Konventioner, som vi har til Behandling, har jeg ingen Bemærkninger at gøre til den om Toldoverenskomsten mellem Danmark og Nederlandene; den er jo tiltraadt fra alle Sider inden for Udvalget, og dens Indhold er ogsaa kendt fra den Forhandling, vi havde herom forleden Dag.

Med Hensyn til det andet Forslag til

Rigsdagsbeslutning, nemlig om Ratifikation af det saakaldte Haag-Arrangement, som jo er et Tillæg til Oslo-Konventionen af 1931, vil jeg gerne have Lov til at gøre nogle enkelte Bemærkninger til Belysning af vort Syn paa denne Konvention. Det Mindretal, paa hvis Vegne jeg taler, har jo skrevet en Særbetænkning, hvori vi har givet Udtryk for, at paa Grundlag af de Oplysninger, som den højtærede Udenrigsminister velvilligst har tilstillet Udvalget, forekommer det os, at de Resultater, som Oslo-Konventionen af 1931 har bragt de Stater, der var Deltagere i den, har været overmaade ringe. Forholdet var dette, at da Oslo-Konventionen i sin Tid blev sluttet, blev den modtaget med megen Tillid og egentlig med megen Forventning. Den højtærede Udenrigsminister talte, jeg var lige ved at sige, i Tide og i Utide om den her i denne Sal og andre Steder, og den højtærede Udenrigsminister paatog sig altid en meget højtidelig og højtidsfuld Maske, naar han udtalte sig om den Betydning, denne Konvention vilde faa. Der blev ogsaa talt om den i Radioen paa forskellige Tidspunkter. I det hele taget blev der gjort overmaade megen Reklame for denne Konvention; den skulde forfølge et bestemt Formaal, den skulde øge den økonomiske Tilnærmelse mellem Landene og bremse den opadgaende Tendens i Toldniveaue. Og man kan heller ikke nægte, at Konventionen havde en vis Opgave paa det Tidspunkt, da den blev til, netop fordi Tiden 1930—31 saa at sige dannede Afslutningen paa en bestemt Epoke i den vesteuropæiske Historie. I Aarene fra 1924, kan man vel sige, til 1929—30 havde der fundet en vis politisk-økonomisk Afspænding Sted; denne brød imidlertid fuldstændig sammen i 1930, og det var netop de Stumper, der kunde reddes ud af dette Sammenbrud, man søgte at forankre i denne saakaldte Oslo-Konvention, hvor man ganske vist ikke paatog sig positive Forpligtelser, men hvor man paatog sig visse moralske Forpligtelser til at fremme de Formaal, som var Konventionens.

Nu er det jo saadan — det er vel saadan baade i det private Liv og Staterne imellem —, at man tager det mindre strengt med moralske Forpligtelser end med juridiske. Saadan er Menneskene nu engang indrettede, og det viste sig tydeligt ved denne Konvention; thi de Forpligtelser, man paatog sig, er jo i Virkeligheden i et forbløffende Omfang blevet tilsidesat eller ikke opfyldt. Konventionen kan ikke siges at have haft nævneværdig Betydning